

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9015/18

CULT 61

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8544/18 CULT 52

Dalykas: Tarybos išvados dėl poreikio kultūros paveldui suteikti svarbią vietą visų
sričių ES politikoje

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl poreikio kultūros paveldui suteikti svarbią vietą visų sričių ES politikoje, kurias Taryba priėmė 2018 m. gegužės 23 d. įvykusiame 3617-ame posėdyje.

**Tarybos išvados dėl poreikio kultūros paveldui suteikti svarbią vietą visų sričių
ES politikoje**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA, KAD

1. ES valstybių narių ir ES institucijų vadovai 2017 m. kovo 25 d. Romos deklaracijoje paskelbė „Sąjungos, kurios piliečiai turėtų naujų kultūrinės bei socialinės raidos ... galimybių“, „kuri saugo mūsų kultūros paveldą ir skatina kultūrų įvairovę“ viziją ¹;
2. Europos Vadovų Taryba 2017 m. gruodžio 14 d. išvadose ² paragino valstybes nares, Tarybą ir Komisiją, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją, daryti pažangą siekiant pasinaudoti Europos kultūros paveldo metų (2018 m.) ³ teikiamomis galimybėmis didinti informuotumą apie kultūros ir kultūros paveldo socialinę ir ekonominę svarbą;

¹ <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2017/03/25-rome-declaration/>

² Dok. EUCO 19/1/17 REV 1.

³ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/864 dėl Europos kultūros paveldo metų (2018 m.), OL L 131, 2017 5 20.

PRIPAŽINDAMA, KAD:

3. šiandien kultūrai ES politinėje darbotvarkėje skiriama daug dėmesio – tai patvirtinta 2017 m. lapkričio mėn. Geteborge vykusioje vadovų diskusijoje, kurios metu vadovai pripažino kultūros svarbą kuriant įtraukias ir darnias visuomenes ir išsaugant Europos konkurencingumą;⁴
4. tai dar kartą patvirtina ES lygmens tinkamo bendradarbiavimo kultūros paveldo srityje vertę ir patvirtina, kad svarbu kultūros paveldo klausimus integruoti į kitų sektorių politiką ir veiksmus, siekiant kuo didesnės socialinės ir ekonominės naudos;
5. pastaruoju metu Europos Sąjungai susidūrus su socialiniais ir ekonominiais iššūkiais, reikia imtis veiksmų siekiant stiprinti ryšius tarp mūsų visuomenių ir jų viduje. Kultūros paveldas kaip žinių ir abipusio supratimo šaltinis gali būti vienu iš šių procesų skatinančių veiksnių, ugdančių bendrumo jausmą bendroje Europos erdvėje. Be to, tokie veiksmai galėtų tapti Europos solidarumo ir Europos Sąjungos vientisumo išsaugojimo pagrindu, tuo pačiu metu propaguojant ir saugant kultūros įvairovę;
6. kultūros paveldas su visa savo įvairove ir formomis – materialusis ir nematerialusis, nekilnojamasis ir kilnojamasis, skaitmeninis ir suskaitmenintas⁵ – yra savaime vertingas kaip mūsų praeities paveldas ir tvarios Europos ateities strateginiai ištekliai, padedantis reaguoti į socialinius, ekonominius ir aplinkosaugos iššūkius įvairiais lygmenimis, pradedant vietos, nacionaliniu ir regioniniu, ir baigiant Europos ir net pasauliniu;

⁴ Dok. EUCO 19/1/17 REV 1 ir Europos Komisijos įnašas 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge vykusiame vadovų susitikime (komunikatas dėl Europinės tapatybės stiprinimo per švietimą ir kultūrą), dok. 14436/17.

⁵ 2014 m. gegužės 21 d. Tarybos išvados dėl kultūros paveldo kaip vieno iš strateginių tvarios Europos išteklių (OL C 183, 2014 6 14, p. 8), 2 punktas.

7. Europos kultūros paveldas yra dinamiško pobūdžio, jį dar labiau praturtina bendros Europos tautų ir valstybių praeities tyrinėjimas ir nuolat plėtojamos iniciatyvos ir programos. Todėl kultūros paveldas taip pat yra įkvėpimo šaltinis šiuolaikiniam menui ir kūrybai, o tai savo ruožtu gali tapti kultūros paveldu ateityje;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS ATSIŽVELGIANT Į JŲ ATITINKAMĄ KOMPETENCIJĄ IR DERAMAI LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPŲ:

8. kultūros paveldui skirti svarbią vietą atitinkamų sričių ES politikoje ir didinti suinteresuotųjų subjektų informuotumą apie kultūros paveldo integravimo į kitų sektorių politiką bendrą naudą ir apie kultūros paveldo finansavimo galimybes ⁶, be kita ko, laiku suteikiant informacijos suinteresuotiesiems subjektams apie ES lėšas, kurios gali būti skirtos kultūros paveldui;
9. nedarant poveikio deryboms dėl kitos daugiametės finansinės programos, išnagrinėti galimybes, kai tinkama, labiau sutelkti dėmesį į Europos bendro kultūros paveldo išsaugojimą ir propagavimą atitinkamose ES programose. Tai būtų galima padaryti atsižvelgiant į kultūros paveldą, kai rengiamos ir įgyvendinamos programos, taip pat kultūros paveldą įtraukiant į programų prioritetus kaip strateginį tikslą;
10. skatinti inovacijas, tvarumą ir socialinę įtrauktį vykdant konkrečius į paveldą orientuotus projektus, apimančius europinį aspektą ir turinčius socialinę pridėtinę vertę, be kita ko, atsižvelgiant į lyčių lygybės aspektą;
11. skatinti Europos tyrėjų, specialistų ir švietimo ir mokymo įstaigų bendradarbiavimą siekiant skatinti kokybiškus įgūdžius, mokymą ir žinių perdavimą tradicinėse ir atsirandančiose su paveldu susijusiose profesijose;

⁶ Europos Komisija – *Mapping of Cultural Heritage actions in European Union policies, programmes and activities*, http://ec.europa.eu/culture/library/reports/2014-heritage-mapping_en.pdf.

12. toliau stiprinti kultūros paveldo dalyvaujamojo valdymo principą analizuojant dabartinę praktiką kultūros valdymo srityje, nustatant veiksmus, kai aktualu, siekiant, kad kultūros valdymas taptų atviresnis, jame dalyvautų daugiau subjektų, veiksmingesnis ir darnesnis, taip pat keičiantis geriausios patirties pavyzdžiais;
13. nustatyti gerąją nacionalinę ir tarptautinę patirtį ir sudaryti palankesnes sąlygas keistis jos pavyzdžiais skatinant specialistų iš kultūros sektoriaus Europoje judumą ⁷;
14. gilinti ir plėsti dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis, Europos piliečiais ir ypač Europos jaunimu, siekiant geriau suprasti, kaip Europos kultūros paveldas padeda stiprinti bendrą Europos tapatybę su visa jos kultūrų, kalbų ir paveldų įvairove;
15. toliau remti kultūros paveldą, kaip svarbų ES strateginio požiūrio į tarptautinius kultūrinius ryšius ir kultūrų dialogo propagavimo elementą;
16. įgyvendinti bendrus ir suderintus tarpvalstybinius veiksmus ⁸ su tarptautinėmis organizacijomis siekiant tvariai apsaugoti ir išsaugoti kultūros paveldą, laikantis Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ⁹;
17. skatinti paramą kultūros paveldo skaitmeninimui, kaip priemonei, suteikiančiai galimybių susipažinti su kultūra ir žiniomis, tokiu būdu skatinant inovacijas, kūrybą ir kultūros paveldo dalyvujamąjį valdymą;
18. ES finansuojamų iniciatyvų ir projektų kultūros paveldo srityje rezultatus, ataskaitas ir vertinimus internete pateikti sistemingiau ir užtikrinti, kad juos būtų galima lengviau rasti;

⁷ Dok. EUCO 19/1/17 REV 1.

⁸ [http://undocs.org/S/RES/2347\(2017\)20](http://undocs.org/S/RES/2347(2017)20).

⁹ Pagal JT Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.,
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

19. išnaudoti Europos kultūros paveldo metų (2018 m.) teikiamą galimybę suformuluoti bendrą išsamią strateginę kultūros paveldo viziją ir užtikrinti jų rezultatų tvarumą parengiant konkrečius veiksmus. Kai įmanoma, būtų galima siekti sinergijos su Europos Tarybos XXI-ojo amžiaus Europos kultūros paveldo strategija;
20. remti įrodymais pagrįstos politikos plėtojimą, toliau dirbant su Eurostatu ir nacionalinėmis statistikos institucijomis patikimų duomenų apie kultūros paveldo socialinį ir ekonominį įnašą rinkimo klausimais ir prisidėti prie tokių organizacijų kaip UNESCO ir Europos Taryba panašių tarptautiniu lygmeniu dedamų pastangų ¹⁰;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

21. pripažinti kultūros paveldo vaidmenį atitinkamose bendrai ES finansuojamose nacionalinėse sektorių programose siekiant išsaugoti kultūros paveldo vertingumą ir svarbą vietos žmonėms ir būsimoms kartoms ir visapusiškai išplėtoti paveldo, kaip ekonominio vystymosi, socialinės sanglaudos ir kultūrinio tapatumo šaltinio, galimybes;
22. toliau bendradarbiauti atsižvelgiant į naujame laikotarpio po 2019 m. kultūros darbo plane numatytus prioritetus ir veiklą, susijusius su kultūros paveldo integravimu į kitą ES politiką;

PRAŠO KOMISIJOS:

23. planuojant, įgyvendinant ir vertinant ES politiką toliau atsižvelgti į jos tiesioginį ir netiesioginį poveikį Europos kultūros paveldo turtinimui, konservavimui ir apsaugai ir visų pirma į poreikį parengti kokybės gaires siekiant užtikrinti, kad ES investicijomis kultūros paveldo vertybėms nebūtų pakenkta ar jos nebūtų sumenkintos;

¹⁰ Pvz., rinkinys kultūros politikos krypčių ir tendencijų tema.

24. tęsti vykstantį dialogą ir bendradarbiavimą su kultūros paveldo srityje esamais tinklais, kurie yra sukaupę vertingos patirties ir įrodę savo kompetenciją šioje srityje ¹¹;
 25. toliau plėtoti bendradarbiavimą su UNESCO ir Europos Taryba kultūros paveldo politikos ir praktikos bendro intereso klausimais, įskaitant kovą su neteisėta prekyba kultūros objektais, ypač konfliktų zonose;
 26. siekti sinergijos su UNESCO ir Europos Tarybos konvencijomis, kuriose nustatomi tarptautiniai kultūros paveldo konservavimo, apsaugos ir valdymo principai, pavyzdžiui, sinergijos su Europos Tarybos kultūros paveldo vertės visuomenei pagrindų konvencija (Faro, 2005 m.).
-

¹¹ Pavyzdžiui, Europos paveldo vadovų forumas, Europos paveldo teisinis forumas ir svarstymų grupė „ES ir kultūros paveldas“.